

U JO'OP'ÉEL NOJ JAAJATSAL
BA'AX UNAJ U
YOJÉELTA'AL TI' U
MOLAYIL CONSEJO
NACIONAL PARA
PREVENIR LA
DISCRIMINACIÓN

Noj jáajatsal juts'a'an (ka'ache' Capítulo IV) DOF 20-03-2014

Ba'ax unaj u yojéelta'al ti' u molayil
Consejo Nacional para Prevenir la Discriminación

Yáax jaatsil

U k'aaba', Ba'ax ku meyajtik, u Kúuchil tu'ux ku p'áatal yéetel Ba'ax yaan ti'

Artículo 16.- U molayil Consejo Nacional para Prevenir la Discriminación, tu paachil ts'íibe' yaan u ya'ala'al ti' chéen Consejo, jump'éel u molayil jala'ach ku meyaj tu juunal ku taal ti' u noj molayil Secretaría de Gobernación, yaan u k'aaba' tu táan a'almaj t'aan yéetel yaan ba'alo'ob u ti'al. Ti'al ka'a béeyak u beetik u meyaj jets'a'ane', le molayil Consejo yaan u cha'abal u meyaj tu juunal yéetel ti'al u péeksikubáa ichil u láak' molayo'ob, yaan u ts'a'abal taak'in ti' ja'ab man ja'ab ichil u xuupil Presupuesto de Egresos de la Federación. Beeyxane', ti'al u ts'a'abal k'ajóoltbil ba'ax je'ets' je'el bix u ya'alik a'alaj t'aane' yo'olal úuchik le takpoolo', le molayil Consejo ma' tech u ya'ala'al ti' ba'ax kéen u beet tuneen u láak' jala'chil yéetel yaan u ya'alik ba'ax ku yúuchul yéetel jaalk'abil.

Le articuloa' ts'o'ok u k'exa'al DOF 20-03-2014

Artículo 17.- U molayil Consejo unaj u meyaj yo'olal:

- I. U jóok'ol táanil kaaj yéetel u miatsil, u káajnáalilo'ob yéetel u yéeyajil u múul meyaj yéetel jala'ach tu noj lu'umil México.
- II. U beeta'al tuláakal meyaj ti'al ma' u yantal wáa u xu'ulsa'al jumpáaykunajil;
- III. U beeta'al yéetel u péektsilta'al u tuukulil u meyaj jala'ach ti'al u yantal keetil páajtalil u jóok'ol tuláakal máak kaja'an ichil u noj lu'umil México, yéetel

U jo'op'éel noj jaajatsal

IV. U jo'olintik u meyaj tuláakal le jejeláas molayo'ob u noj Jala'achil u Lu'umil México yo'olal u ma'u yúuchul wáa u xu'ulsa'al jumpáaykunaj.

Artículo 18.- U najil tu'ux ku yantal u molayil Consejo' ti' ku yantal tu noj kaajil México, Distrito Federal, ba'ale' je'el u béeytal u yantal u láak' kúuchil meyaj wáa delegaciones ti' u láak' u kaajilo'ob u péetlu'umilo'ob México.

Artículo 19.- Le ba'ax u ti'alint u molayil Consejoa' leti' le ba'axo'oba':

- I. Le taak'in kéen u jets' le múuch'meyajil Cámara de Diputados ti' u noj kúuchil Congreso de la Unión ti' u xuupil k'ajóola'an bey Presupuesto de Egresos de la Federación;
- II. Tuláakal ba'ax ku ts'áabil ti', naj wáa nu'ukulil meyaj;
- III. Tuláakal ba'ax ku yantal ti' yo'olal tu manaj wáa ts'aab ti';
- IV. Le taak'in ku béeytal u ts'a'abal ti' yo'olal wáa ba'ax meyajil ku beetik, yéetel
- V. Le taak'in, le ba'ax ku si'ibil ti', le ba'ax ku p'a'atal ti' yéetel u láak' ba'ax ku k'amik ti' u láak' máak wáa ba'ax much'kabil.

Ba'ax unaj u yojéelta'al ti' u molayil
Consejo Nacional para Prevenir la Discriminación

U ka'a Jaatsil Ba'ax unaj u meyajtik

Artículo 20.- Le ba'ax unaj u meyajtik le molayil Consejo:

U chúuka'an xóot' ts'úibil k'exa'an DOF 20-03-2014

I. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'úibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

II. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'úibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

III. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'úibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

IV. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'úibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

V. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'úibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

VI. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'úibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

VII. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'úibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

VIII. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'úibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

U jo'op'éel noj jaajatsal

IX. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'íibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

X. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'íibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

XI. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'íibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

XII. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'íibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

XIII. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'íibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

XIV. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'íibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

XV. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'íibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

XVI. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'íibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

XVII. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'íibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

XVIII. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'íibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

Ba'ax unaj u yojéelta'al ti' u molayil
Consejo Nacional para Prevenir la Discriminación

XIX. Ts'ó'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'übil luk'sa'an DOF 20-03-2014

XX. U péektsiltik ka'a yanak u tuukulil u meyaj jala'ach, nu'ukbesajil yéetel u meyaj ka'a u meyajnak ti'al ma' u yantal wáa ti'al u xu'ulsa'al jumpáaykunajil;

U xóot' ts'übil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XXI. U beeta'al nu'ukulo'ob ti'al u meyaj jala'ach ti'al ka'a yanak u tuukulil ma' u yantal jumpáaykunajil ichil u tuukulil u meyaj jala'ach;

U xóot' ts'übil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XXII. U beeta'al, u jo'olinta'al yéetel yila'al ka'a meenta'ak u nu'ukulil u meyaj le Programa'o', ba'ax unaj u beeta'al u ti'al yéetel ti'al u beeta'al je'el bix u jets'ik u A'almaj t'aanil Planeación;

U xóot' ts'übil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XXIII. U ts'übtik tsolnu'ukil meyaj ti'al máax táan u beetik u meyaj tu beel wáa ku beetik yaanal ba'ax ti' le ku ya'alik le Programa'o' yéetel u táakpajal ti'al ma'alob meyajnak tuláakal meyaj yaan u tuukulil u chíimpoltik le ba'ax u jets'majo';

U xóot' ts'übil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XXIV. U yilik ka'a meyajnak le jejelás jalachilo'ob u molayil u noj lu'umil México wáa u láak' molayo'ob, ti'al ka'a u beet wáa ba'ax yéetel nu'ukbesajo'ob ti'al u yila'al ma' u yantal wáa ti'al u xu'ulsa'al jumpáaykunajil;

U xóot' ts'übil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

U jo'op'éel noj jaajatsal

XXV. U k'áatik ti' le u jala'achilo'ob u jejeláas molayil u noj lu'umil México le ba'ax unaj u yojéeltik yo'olal le ba'ax táan u meyajtik ti'al ka'a béeyak u beetik le ba'ax u jets'majo';

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XXVI. U táakpajal ichil u beeta'al u meyajil Plan Nacional de Desarrollo, ti' le nu'ukbesajo'ob ku taal yo'olalo' yéetel le nu'ukbesajo'ob ti'al u meyajil wáa ba'axo', unaj u kanáantik le ba'ax ku a'albil ichil le meyajajo'ob yo'olal u tuukulil u yantal u páajtalil ti' tuláakal máax ti'al ma' u jumpáaykunajta'al.

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XXVII. U yila'al ka'a yanak ichil u xuupil Presupuesto de Egresos de la Federación u taak'inil ti'al ka'a béeyak u beeta'al le meyaj jets'a'an yo'olal ma' u yantal jumpáaykunaje';

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XXVIII. U beeta'al jejeláas pik'ilju'unil ti'al u meyaj jala'ach ti'al u béeytal beyo' u beeta'al u láak' wáa ba'ax ichil u meyaj jala'ach ti'al ma' u yantal yéetel u xu'ulsa'al jumpáaykunaj;

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XXIX. U péektsilta'al u páajtalil ma' u yantal jumpáaykunaj ichil u jejeláas kúuchilo'ob ku ts'áa k'áajolal ba'alo'ob;

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XXX. U péektsilta'al u tuukulil takpoolal yo'olal ba'ax ku beetik u yantal jumpáaykunaj;

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

Ba'ax unaj u yojéelta'al ti' u molayil
Consejo Nacional para Prevenir la Discriminación

XXXI. U ts'a'abal k'ajóoltbil ba'ax tu mokt'antaj u jala'achil u noj lu'umil México ti' le jejeláas nu'ukbesajo'ob yaan ichil u noj lu'umilo'ob yóok'ol kaab yo'olal le ba'ax ku ya'alik ti'al ma' u yantal jumpáaykunaj, bey ka'a u yilik ka'a meyajta'ak ichil u jejeláas molayil, ti'al lelo' je'el u béeytal u beetik tsol ts'üib yo'olal ba'ax unaj u beetiko'ob ti'al tuláakal máake' wáa chéen ti'al junjaatsi;

U xóot' ts'üibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XXXII. U beeta'al, u ts'a'abal k'ajóoltbil yéetel u péektsilta'al ichil le jejeláas kúuchil je'el bix TV, radio, internet wáa prensa le ba'ax ku yalaiko'ob ka'a yanak ba'ax u yil yo'olal u xu'ulsa'al wáa u yila'al ma' u yantal jumpáaykunaj;

U xóot' ts'üibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XXXIII. U péektsilta'al ma' u yantal k'aaka'as t'aano'ob yo'olal máak yéetel u beetik meyajjo'ob ka'a u táakbes u tuukulil u meya ti'al tuláakal máak wáa chéen ti'al jun jaatsi'

U xóot' ts'üibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XXXIV. U beeta'al yéetel u ts'a'abal k'ajóoltbil tuukulil yaan ba'ax u yil yo'olal ma' u yantal jumpáaykunaj ti'al tuláakal máak;

U xóot' ts'üibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XXXV. U péektsilta'al ichil u molayil ku meyaj ti'al kaaj wáa ti'al junjaats kaaj yéetel múuch'kabilo'ob wíinik u beeta'al uts meyaj yéetel meyaj ts'o'ok u yáax taasik ma'alob yo'olal u yantal jumpáaykunaj;

U xóot' ts'üibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

U jo'op'éel noj jaajatsal

XXXVI. U jets'a'al jump'éel u tuukulil meyaj ka'a u beet ka'a yanak ichil molayilo'ob ku meyaj ti'al kaaj, le ku meyaj ti'al junjaatsi yéetel múuch'kabil kaaj ti'al u beetik nu'ukbesajo'ob yéetel tsol t'aano'ob ti'al ma' u yantal yéetel u xu'uls'al jumpáaykunaj, ichil u meyaj, u nu'ukulil u meyaj yéetel u taak'in;

U xóot' ts'üibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XXXVII. U chíimpolta'al tu táan kaaj le máaxo'ob tu juunale' ku ye'espajal ts'o'ok u beetik wáa ba'ax yo'olal u tuukulil u yantal keetik páajtal yéetel ma' u yantal jumpáaykunaj yéetel u béeytal u yantal u páajtalil tuláakal wíinik;

U xóot' ts'üibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XXXVIII. U beeta'al u yantal meyajjo'ob yéetel jejeláas tuukulil ka'a u péektsilt u meyajta'al kúuchilo'ob, meyajjo'ob, jats'uts meyajjo'ob yéetel u láak' wáa ba'ax ti'al u ye'espajal u k'a'ananiil u chíimñipolta'al u ya'abil miatsilil yéetel u táakpajal kaaj ti'al u yantal keetil kuxtal yéetel ma' u yantal jumpáaykunaj;

U xóot' ts'üibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XXXIX. U ts'a'abal tsolnu'ukil, kaansajil yéetel xook ichil jejeláas bixil;

U xóot' ts'üibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XL. U yosa'al tu tuukul, u kaambesa'al máaxo'ob ku meyaj ti' molayil jala'ach yo'olal u meyajil xma' jumpáaykunajil;

U xóot' ts'üibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

Ba'ax unaj u yojéelta'al ti' u molayil
Consejo Nacional para Prevenir la Discriminación

XXI. U je'ets'él u ka'ansa'al mantats' u ajmeyajilo'ob u
molayil le Consejo';

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XLII. U beeta'al jejeláas nu'ukbesajilo'ob ti'al máak yéetel
múuch'kabilo'ob wíinik ti'al ka'a béeyak u náajalta'al
taak'in yéetel u máaxo'ob ka'a u péektsilto'ob yéetel
u kanáantiko'ob u páajtalilo'ob u keetil kuxtal yéetel
ma' u yantal jumpáaykunajil;

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XLIII. U ts'a'abal ti' u najil xookilo'ob ti' tu tuláakal u noj
lu'umilo'ob México jejeláas tuukulill meyaj ti'al u
pa'ajo'olta'al, u beeta'al ba'ax ku ka'ansbil, bix je'el
u ka'ansale' yéetel bix je'el u ka'ansa'al máax ku
kaansaje' yo'olal yaan ba'ax u yil yéetel keetil kuxtal
yéetel ma' u yantal jumpáaykunajil yéetel u beetik
mokt'aanilo'ob ti'al u béeyta'al u ya'abkunsal u
ka'ansa'al máak ti'al u táakmuk'ta'al u ya'abtal yéetel
ma'alobtal ba'ax yaan yo'olal le ba'a'xa';

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XLIV. U k'ajóoltik yéetel u xak'altik takpoolalilo'ob
yo'olal tu'ux ts'o'ok u yantal jumpáaykunaj, beeta'an
tumeen u jmeyajilo'ob jala'ach, tumeen u jejeláas u
molayilo'ob u jala'achil u noj lu'umil México wáa tu
láak' kúuchilo'ob ti'al u yila'al ka'a beeta'ak le ba'ax tu
jets'aj u molayil Consejo;

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XLV. U tsolnu'uktik yéetel u biisik le máako'ob,
múuch'kabil yéetel le kaajo'ob te'e tu molayil tu'ux

U jo'op'éel noj jaajatsal

unaj u beeta'al le meyaj ma' tech u beetik le u
molayil Consejo;

U xóot' ts'übil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XLVI. U ya'alik ba'ax ku beetbil yéetel tsol ts'übo'ob yéetel
ju'unob tu'ux ku tsola'al ba'ax ku beetbil, yéetel wáa
k'a'abete', u je'ets'el nu'ukbesajo'ob ti'al u yutskuinta'al
ti' u jmeyajilo'ob u molayil jala'ach wáa ti' u láak'
múuch'kabil wáa ka'a k'uchuk u loobilt u páajtalil
wáa máax yo'olal tu jumpáaykunajtil wáa máax je'el
bix u jets'mil le a'almaj t'aana';

U xóot' ts'übil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XLVII. U péektsiltik u beeta'al takpoolal yo'olal wáa úuch ku
béeytal ku bo'ota'al u si'ipil jets'a'an te'e a'almaj t'aan
wáa ti' u láak'o'obo'; beeyxan u beetik tu táan le molay
ilik le meyajo' ba'ax unaj u beeta'al ti'al u kanáanta'al u
páajtalil wíinik ti'al ma' u jumpáaykunajta'al.

U xóot' ts'übil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XLVIII. U beetik makt'aano'ob yéetel le jejeláas Jala'achil u
Molayo'ob u Noj Lu'umil México, péetlu'umil yéetel
méek'tankaaj, yéetel le múuch'meyajil órganos de la
administración tu kaajil Distrito Federal, yéetel u
láak' máako'ob, u molayil táanxel lu'um wáa yéetel u
múuch'kabil wíinik;

U xóot' ts'übil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XLIX. U beetik, u péektsiltik, u jo'olintik yéetel u ts'aik
k'ajóoltbil xook yéetel xaak'alil yo'olal u páajtalil ma'
u jumpáaykunajta'al wíinik;

U xóot' ts'übil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

Ba'ax unaj u yojéelta'al ti' u molayil
Consejo Nacional para Prevenir la Discriminación

L. U ya'alik ba'ax ku tukultik yo'olal le ba'ax ku tukulta'al
u k'éxel yo'olal le ba'axa' tu táan u noj múuch'meyajil
Congreso de la Unión;

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

LI. U ya'alik ba'ax ku tukultik yo'olal le k'áatchi'ob ku
beeta'al yo'olal u páajtalil ma' u jumpáaykunajta'al
máak, ku k'áata'al ti';

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

LII. U ya'alik ti' u Noj Jala'achil u Lu'umil México le
ba'ax unaj u k'exa'al ti' le a'almaj t'aano'obo', ti' jets'
t'aan wáa yo'olal bix u meyaj ti'al ka'a béeyak u
knáantik yéetel u yilik ka'a anak mantats' u páajtalil
ti'al ma' u yantal jumpáaykunaj;

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

LIII. U beeta'al e'esaj meyajil ti'al u p'iskambalta'al u meyaj
jala'ach yéetel u tuukulil ma' u yantal jumpáaykunajil;

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

LIV. U ts'íibtik tuláakal ba'ax meyajil tu beetaj ichil
jump'éel ja'ab;

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

LV. U ya'alik ba'ax unaj u k'éxel ti' u jets't'aanil le
Estatuto orgánico', yéetel

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

LVI. Tuláakal u láak'ba'al ku jets'ik le A'almaj t'aana',
ichil u jets't'aanil Estatuto Orgánico yéetel ti' u láak'
ba'axo'ob ku béeytal u meyajta'al.

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

U jo'op'éel noj jaajatsal

Artículo 21.- U molayil Consejoe' yaan u ts'áik k'ajóoltbil tuláakal le ba'ax ts'óok u meyajta'alo', le nu'ukbesajo'obo' yéetel u láak' meyaj yilik ma' u yúuchul wáa ka'a xu'ulsa'ak jumpáaykunaj, ti'al u ya'alik ti' kaaj ba'ax táan u yúuchul.

U Yóox Jaatsil **Yo'olal le múuch'meyajil Órganos de** **Administración**

Artículo 22.- Le máax ku jo'olintik u meyaj le molayil Consejo leti' le je'elo'oba':

- I. Jun múuch'meyajil jala'ach wáa Junta de Gobierno, yéetel
- II. Máax táan u jo'olintik u molayil Consejo.

U kan Jaatsil **Máax yaan ichil u múuch'meyajil jala'ach**

Jaats túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

Artículo 23.- U múuch'meyajil jala'che' yaan u beetpajal yéetel juntúul máak ka'a u jo'olinte, uktúul wáa siete máax ku meyaj ti' u jejeláas U Molayil u Jalachil u Noj Lu'umil México yéetel u láak' uktúul ku taal ti' u múuch'kabil Asamblea Consultiva del Consejo.

Le máaxo'ob ku meyaj ichil u molayil u jala'achil u noj lu'umil México yaan u taalo'ob ti' le molayo'oba':

- I. Secretaría de Gobernación wáa u molayil u xnoj k'ab u Jalachil u Noj lu'umil México wáa u molayil máax meyajtik taak'in;

Ba'ax unaj u yojéelta'al ti' u molayil
Consejo Nacional para Prevenir la Discriminación

- II. Secretaría de Hacienda y Crédito Público wáa u Molayil máax meyajtik taak'in;
- III. Secretaría de Salud wáa u molayil toj óolal;
- IV. Secretaría de Educación Pública wáa u Molayil u Ka'ansa'al Xook;
- V. Secretaría del Trabajo y Previsión Social wáa u molayil tu'ux ku yila'al meyaj yéeytel u kanáantaal wíinik;
- VI. Secretaría de Desarrollo Social u Molayil ku yilik u jóok'ol taak'in
- VII. Instituto Nacional de las Mujeres u Molayil u kanáanta'al Ko'olel.

Tuláakal le máako'oba' yaan u ts'a'abal ti' u yáax k'aaba'il ti' u molay ba'ale' kabal ti' yáanal máax jo'olintik, yéetel le máax ku táakpajal wáa mina'an le máako'oba' kabal yaniko'ob ti' leti'ob.

Le máaxo'ob ku táakpajal ts'a'aba'an u k'aaba' tumeen u noj múuch'meyajil Asamblea Consultiva yéetel le máax ku bin wáa ma' tu béeytalo' yaan u meyajjo'ob óoxpéel ja'ab ba'ale' je'el u béeyta'al u ka'a ts'a'abal u k'aaba'ob chéen u láak' jumpuule', tak kéen ts'o'okok u meyaj ti' le múuch'meyajil Asamblea Consultiva. Le meyajja' yaan u ts'a'abal ti' xma' bo'olil.

Le múuch'kabil meyajjo'ob wáa Junta de Gobierno yaan u jo'olinta'al tumeen le máax ku jo'olintik le molayil Consejo.

Yaan u táakbesa'al mantats' ti' le múuch'kabil Junta de Gobierno ku yu'uba'al u t'aan, ba'ale' ma' tu páajtal u yéeyaj, le

U jo'op'éel noj jaajatsal

molayo'oba': Consejo Nacional para el Desarrollo y la Inclusión de las Personas con Discapacidad, Instituto Mexicano de la Juventud, Comisión Nacional para el Desarrollo de los Pueblos Indígenas, Instituto Nacional de las Personas Adultas Mayores, Consejo Nacional para la Prevención y Control del VIH/SIDA, Instituto Nacional de Migración yéetel Sistema Nacional para el Desarrollo Integral de la Familia.

Le articuloa' ts'o'ok u k'exa'al DOF 20-03-2014

Artículo 24.- U múuch'kabil Junta de Gobierno, yaan u yantal u páajtalil ti' le ba'ax ku jets'ik artículo 58 ti' u a'almaj t'aanil Ley Federal de las Entidades Paraestatales, ba'ale' beeyxan le je'elo'oba':

- I. U jets'ik yéetel u k'exik u jets't'aanil ichil u súutukil u meyaj'ob, beeyxan u jets't'aanil Estatuto Orgánico del Consejo, je'el bix kéen u beet le máax jo'olbensik le máach'kabila';

U xóot' ts'iibil k'exa'an DOF 20-03-2014

- II. U jets'iko'ob u ju'unil bix kun meyaj ichil le molayil Consejo tsol ts'iibta'an tumeen máax ku jo'olintik, beeyxan unaj u jets'ik bix kun meyaj yéetel bix u tuukulil u meyaj yaan ba'ax u yil yéetel le A'almaj t'aana', u jets't'aanil Estauto Orgánico, u jets't'aanil bix kun meyaj le múuch'kabil Junta de Gobierno yéetel ti' le múuch'meyajil Asamblea Consultiva, u nu'ukbesajil Programa Nacional para la Igualdad y no Discroiminación y Eliminar la Discriminación, yéetel u láak' jets't'aanil ku béeyta'al u meyaj;

U xóot' ts'iibil k'exa'an DOF 20-03-2014

Ba'ax unaj u yojéelta'al ti' u molayil
Consejo Nacional para Prevenir la Discriminación

II Bis. U je'ets'el u tuukulil meyaj, bix ku meyaj yéetel ba'ax k'a'abet jets'a'an tumeen máax jo'olintik Presidencia del Consejo, ka'a u ts'áaj u páajtalil ti' le molayo'obil jala'ach yéetel ma'a techo' yéetel múuch'kabil kaaj ti'al u beetiko'ob nu'ukbesaj yéetel bix je'el u béeyta'al ma' u yantal yéetel u xu'ulsa'al jumpáaykunaj ichil u meyaj, u nu'ukulil u meyaj yéetel ichil u taak'in;

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

III. U je'ets'el u ju'unil bajux taak'in k'a'abet yéetel le u ju'unil le meyaj kéen u beet ichil jump'éel ja'abo' ka'a u xak'alt le máax jo'olintik le Presidencia del Consejo yéetel u k'ajóolta'al bix meyajta'abik yéetel meyajnajik;

U xóot' ts'íibil k'exa'an DOF 20-03-2014

IV. U je'ets'el u tsol ts'íibil tu'ux ku tsolik ba'ax meyajil tu beetaj ichil jump'éel ja'ab kéen u beet le máax jo'olintik le Presidencia del Consejo ti' le Óoxp'éel Jaatsil Jala'achil yaan wey tu Noj Lu'umil México;

U xóot' ts'íibil k'exa'an DOF 20-03-2014

V. U je'ets'el u k'aaba' wáa u k'éxel tumeen le ku ya'alik máax jo'olintik le Presidencia del Consejo, ti' le jmeyajilo'ob jala'ach le molay ti'al u k'amik u kúuchil u meyaj ti' le ka'ap'éel bixi kabal ti' le lela';

U xóot' ts'íibil k'exa'an DOF 20-03-2014

VI. U je'ets'el bix ku meyaj le molayil Consejo ti'al u beetik u meyaj;

U xóot' ts'íibil k'exa'an DOF 20-03-2014

U jo'op'éel noj jaajatsal

VII. U je'ets'el buka'aj kéen u náajalt máax ku meyaj ti' u molayil Consejo yéetel ba'ax utsbe'enil ku ts'áabil ti' le máax kun beetik le meyajó', ba'ale' unaj u béeytal yéetel le taak'in ku ts'áabil ti'o';

U xóot' ts'íibil k'exa'an DOF 20-03-2014

VIII. Ts'o'ok u luk'sa'al.

U xóot' ts'íibil luk'sa'an DOF 20-03-2014

IX. U yu'uba'al ba'ax kéen u ya'al le múuch'meyajil Asamblea Consultiva yo'olal u yila'al ma' u yantal wáa u xu'ulsa'al jumpáaykunaj;

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

X. U je'ets'el u beeta'al tuláakal meyaj ku taal tu paach ba'ax ku meyajtik le molaya' je'el bix jets'a'anike', yéetel

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

XI. Tuláakal le ba'ax ku jets'ik le a'almaj t'aana'wáa uláak'ilo'ob.

U xóot' ts'íibil juts'a'an DOF 20-03-2014

Artículo 25.- U múuch'meyajil Junta de Gobierno yaan u béeytal u meyaj wáa ku máan chúumuk máaxo'ob beetik le múuch'meyaja', mantats'unaj ti' yaan le máax jo'olintik le Presidencia de la Junta de Gobierno, wáa le máax kéen u jets' le jets't'aanil Estatuto Orgánico wáa mina'an le máax unaj u jo'olintiko'.

Tuláakal le mokt'aano'obo' yaan u jete'ts'el wáa máanja'an ti' chúumukil u máakil le múuch'meyaj a'alika', yéetel wáa keete', le

Ba'ax unaj u yojéelta'al ti' u molayil
Consejo Nacional para Prevenir la Discriminación

máax jo'olintik le presidencia de Consejo, leti' ku ya'alik ba'ax ku
yúuchul.

U much'ikuba'obe' unaj u yúuchul mantats' yéetel le k'iin
unaje': le mantats'o' unaj u beeta'al kex wak wáa seis téenel
ti' jump'éeel ja'ab, yéetel le k'iin unaje', le k'iin kéen u beet u
payalt'aant le máax jo'olintik le Presidenciao', wáa u chúumukil
yéetel u láak' juntúul ti' le máaxo'ob táakpaja'ano'ob ti' le
múuch'meyajil Junta de Gobierno.

Le articuloa' ts'o'ok u k'exa'al DOF 20-03-2014

U jo' Jaatsil

Yo'olal le máax ku jo'olintik le Presidenciao'

Jaats túumben ts'a'abanil DOF 20-03-2014

Artículo 26.- Le máax ku jo'olintik le Presidencia de Consejo,
máax ku jo'olintik le múuch'meyajil Junta, le máaka' yaan u
ts'a'abal tumeen u jala'achil u noj lu'umil México.

Ti'al ka'a béeyak u meyaj máak bey jo'olpóop wáa presidente
del Consejo, unaj.

- I. Unaj yaan u ju'unil u xook eáa titulo profesional;
- II. Unaj ts'o'k u beetik jump'éeel ma'alob meyaj, yo'olal
kaaj, ichil u molayil jala'ach wáa tu najil xook, yaan
ba'ax u yojel yéetel le A'almaj t'aana', yéetel
- III. Ma'unaj a beetik yáax bey Secretario/a de Estado,
procurador/a General de la República, gobernador/a,
jefe/a del gobierno, senador/a, diputado/a federal
wáa local, wáa máax ts'o'ok u jo'olintik jump'éeel

U jo'op'éel noj jaajatsal

partido político wáa múuch'kabil política kex
ka'ap'éel ja'ab paachil ti' le k'iin tu ch'aik le meyajá'.

Le articuloa' ts'o'ok u k'exa'al DOF 20-03-2014

Artículo 27.- Tu yóok'ol le máax kun yantaj u kuuchil le u jo'olpo'opil le Consejoó, ichil u k'iinilo'ob táan u beetik u jo'olpóopile', ma' tu béeytal u yantaj u láak' meyaj ti', mix xan u béeytal u ts'aabal u láak' kuuchil meyaj ti', wa u jo'olintik u láak' múuchkabil meyaj, tu'ux yaan u náajalil. Chéen ku béeytale' wa le meyajó' yaan ba'ax yil yéetel ts'aa xook wa j ka'anal na'atil wa científicóo.

Le articuloa' ts'o'ok u k'exa'al DOF 20-03-2014

Artículo 28.- Le máax kun ts'aabil tia'al jo'olbesik le Consejoó, kamp'éel ja'ab ku béeytal u k'amik le kuucho', ba'ale' je'el u béeytal u p'a'atal u meyajt tu ka'aten tia'al u láak' kamp'éel ja'abe', le je'ela' chéen juntéen ku béeytal u ka'yéeyaj.

Le articuloa' ts'o'ok u k'exa'al DOF 20-03-2014

Artículo 29.- Le máax ku beetik u jo'olpóopil le Consejoó, je'el u béeytal u luk'sa'ale', yéetel wa unaje' u ta'akal u pool tu yóo'lal ba'ax tu beetaj ma' nu'ukani', ba'ale' tia'al le je'ela', ku béeytal chéen tu yóo'lal ba'alo'ob ku jet'sik le u jaatsil Título Cuarto ti' u Noj A'almajt'aanil México, yéetel yaan xan u beetchajal je'ex xan u tsolik te jaatsil tek ch'a'achi'ito'.

Le articuloa' ts'o'ok u k'exa'al DOF 20-03-2014

Artículo 30.- Le u jo'olpóopil le Consejoó, yaan u beetik, u láak' ba'alo'ob, ma' ch'a'achi'ita'an te artículo 59 ti' u Noj A'almajt'aanil tia'al Entidades Paraestatales, ichilo'obe' ti yaan túun:

U chúuka'an xóot' ts'o'ok u k'exel DOF 20-03-2014

Ba'ax unaj u yojéelta'al ti' u molayil
Consejo Nacional para Prevenir la Discriminación

I. U tukultik bix kun beetchajal ba'alo'ob, u tsolik bix ken u beeto'ob, u jo'olbesik, u tusbeltik máaxo'ob áantik, u yilik ka meyjanak tu beel yéetel u xak'altik bix u bin u meyaj le consejóo, chéen ba'ale' tu láakal le je'ela' unaj u beetik yéetel le chiikulo'ob jets'a'an tumeen a'almajt'aano'obe'.

I Bis. U k'ubik ti' u múuch'kabil meyaj Junta de Gobierno, tia'al ka' u éejento'ob, tu láakal le tsolnu'ukilo'ob k'a'abet tia'al ka béeyak u nu'uka'an meyaj le consejóo, ichil túun le ba'axo'oba' ku táakpajal le Estatuto Orgánicóo (le je'ela' tu'ux ku tso'olol máaxo'ob táakbesik le consejóo, ba'ax u meyajo'ob, bix unaj u beetiko'ob), u ju'unil tu'ux ku tsolo'ol bix una u beetiko'ob u meyajo'ob, u ju'unil tu'ux ku tso'olol ba'ax noj tuukulil yaan tu paach le meyajo', u ju'unil tu'ux ku tsolo'ol bix unaj u bisik u kuxtalo'ob ichil u meyajo'ob, je'el bix xan tu láakal le u noj tuukulil wa u paakatil tia'al ka beeta'ak tu beelil le meyajo'obo'.

U xóot' ts'iibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

I Ter. U láak'e láayli xan unaj u ts'aabal ti' u múuch'il meyaj Junta de Gobierno tia'al ka' u éejento'ob, u tuukulil bix kun beetbil jump'éel meyaj, u noj tuukulil yéetel paakatil, tu'ux ka u cha'a u bin u xu'ulsa'al jumpáaykunaj ichil u meyaj, ichil u tsoolnu'ukil u meyajo' yéetel tak ichil bix u t'o'oxol wa u xu'upik u taak'ino'ob le mola'ayilo'obo', empresaso', wa múuch'akbilo'obo'.

U xóot' ts'iibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

II. U k'u'ubul tia'al ka' u xak'alt yéetel ka' u éejent Junta de Gobierno, u noj tuukulil meyaj tia'al keet kuxtalil

U jo'op'éel noj jaajatsal

yéetel x ma' jumpáaykunajil, wa programa nacional para la igualdad y no discriminación.

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

III. U ts'a'abal tia'al ka' u xak'alt yéetel tia'al ka' u éejent Junta de Gobierno, pa'te'e yéetel le Asamblea Consultiva, le u tsoolil u meyajil jump'éel ja'abo', je'el bix xan tu láakal u tsoolil bix úuchak u meyaj u taak'in le consejoo.

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

IV. U beetik le ba'axo'ob makt'aanta'ab tumeen Consejo, je'el bix xan tu láakal ba'ax ken u éejento'obe', u láak'e' unaj xan u xak'altik u bin u beetik u meyaj le kúuchilo'ob meyaj administrativos yaan ichil le consejoo.

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

V. U túuxtiko'ob ti' le u yóoxp'éelal u noj muuk' noj lu'um wáa Poderes de la Unión, u tsoolil u meyajil jump'éel ja'ab, je'el bix xan u tsoolil bix úuchak u xupik u taak'ino'; chéen ba'ale' le u ts'ook yaan yil yéetel taak'ino', yáax táanil unaj u xak'altik Secretaría ti' Hacienda yéetel Crédito Público.

U xóot' ts'íibil ts'òok u k'e'exel DOF 20-03-2014

VI. Luk'sa'an.

U xóot' ts'íibil ts'òok u luk'sa'al DOF 20-03-2014

VII. U béeytal u ya'aliko'ob máax je'el u béeytal u táakbesa'al meyaj ichil le Consejo, wa máax unaj u luk'saa'l meyaj ti', chéen túun tu yóo'lal máaxo'ob

Ba'ax unaj u yojéelta'al ti' u molayil
Consejo Nacional para Prevenir la Discriminación

mina'an le muuk' tio'oba', leti' le máaxo'ob cha'amil
le ka'ap'éel kuucho'ob ku taal jach tu yáanal ti' le
jo'olpóopo'.

U xóot' ts'íibil ts'òok u kè'exel DOF 20-03-2014

VIII. U bisik u t'aan le Consejo, wa u t'aan tu yó'olal le
Consejo, wa beey xan u ya'alik ti' yaanal máax ka' u
beetej, chéen ba'ale' tia'al le je'ela' unaj u ujach ilik
wa ku cha'abal ti'.

IX. U beetik mokt'aanilo'ob tia'al múulmeyaj yéetel
mola'yilo'ob federales, estatales wa municipales, je'el
bix xan yéetel múuch'kabilo'ob, empresas, wa beey
xan yéetel u mola'ayilo'ob wa u múuch'kabilo'ob
táanxel lu'umilo'ob.

U xóot' ts'íibil ts'òok u kè'exel DOF 20-03-2014

X. U k'ubiko'ob tia'al ka xak'alta'ak yéetel ka éejenta'ak
tumeen Junta de Gobierno, le beka'aj ken u náajalt
le máaxo'ob ku meyajo'ob ichil el consejóo, ba'ax
áantajil kun ts'aabil tio'ob je'el bix wa ba'ax meyajil
ku beetiko'obe', chéen ba'ale' le tuukulil náajala' unaj
ti' yaan ichil le beka'aj taak'in yaan tio'obo'.

U xóot' ts'íibil ts'òok u kè'exel DOF 20-03-2014

XI. U k'áatik ti' le múuch meyaj Asamblea Consultiva,
ba'ax ku tukultiko'ob tu yó'olal bix kun beetbil
tuukul meyaj wa programas, wa bix xan ken u beet
u meyaj le consejóo, wa tia'al u láak' ba'alo'ob yaan
ba'ax u yil yéetel u xu'ulsa'al jumpáaykunaj,

U xóot' ts'íibil túumben ts'a'aba'an DOF 20-03-2014

U jo'op'éel noj jaajatsal

XII. Yéetel u láak' ba'alo'ob kun tusbeltil u beet tumeen u láak' a'almajt'aano'ob.

U xóot' ts'íibil ts'òok u k'èxexel yéetel juts'a'an DOF 20-03-2014

U Wak Jaatsil

Yo'olal le múuch'meyaj Asamblea Consultiva

Jaatsil juts'a'an (ka'achile' U kamp'éel Jaatsil) DOF 20-03-2014

Artículo 31.- Le múuch meyaj Asamblea Consultivao, jun múuch máako'ob yaan u ya'aliko'ob ba'ax ku tukultiko'ob wa u tsolnu'uktiko'ob meyajo'ob, nu'ukbesajo'ob, yéetel tuukul meyajo'ob ken u beet wa ku beetik le Consejo, tu'uxe' yaan ba'ax u yil yéetel Ma' u yantal yéetel u Xu'ulsa'al Jumpáaykunaj.

Artículo 32.- Le múuch meyaj Asamblea Consultivao', ku béeytal u táakbesa'al tumeen kex lajun tak junk'al máako'ob, ku taalo'ob ti' mola'ayilo'ob, empresas, wa beey ti' kúuchilo'ob jka'anal na'ato'ob wáa academicos, chéen ba'ale' k'a'anane' u meyajo'obe' ku béeykunsik u yáantajo'ob tia'al ma' u yantal wa ka xu'ulsa'ak jumpáaykunaj, yéetele' ka áantajna'ko'ob xan tia'al ka jach anak keet páajtalil tia'al máako'ob. Le beka'aj máak k'a'abet te Asamblea ma' tu béeytal u táakbesa'al tumeen maanal táamchumuke' ko'olel, wa xiib, unaj keet.

Le máaxo'ob kun táakbesik le múuch'meyaja', yaan u ts'aabal u k'aabao' tumeen le máax jo'olintik le consejóo, wa beey xan tumeen le Asamblea Consultivao', wa u láak' kúuchil wa múuch'kabilo'ob ts'aaba'an u páajtalil tio'ob. U ts'aabal u kuuch wa u ya'ala'al máax le kun táakbesik le múuch'meyaja', unaj u beetik le Junta de Gobiernoo, je'el bix jets'a'anik tio'ob te tu estatuto orgánicoo, (le je'ela' tu'ux ku tso'olol máaxo'ob táakbesik le consejóo, ba'ax u meyajo'ob, bix unaj u beetiko'ob).

Le articuloa' ts'òok u k'exa'al DOF 20-03-2014

Ba'ax unaj u yojéelta'al ti' u molayil
Consejo Nacional para Prevenir la Discriminación

Artículo 33.- Le máaxo'ob kun táakbesik le múuch meyaj Asamblea Consultivao', ma'atan u bo'otalo'ob, mix xan tu béeytal u k'amiko'ob áantajo'ob yaan ba'ax yil yéetel taak'in ikil u táakpajalo'ob te meyajá', tumeen le jaats meyajá' chéen ku nib óolta'al.

Artículo 34.- Le ba'ax ken k tsola', leti' le meyaj unaj u beetik le Asamblea Consultivao'.

I. U ts'íibtiko'ob ba'ax ku tukultiko'ob tu yóo'lal bix kun beetbil nu'ukbesajo'ob wa bix u beetik u meyaj le Consejo, le je'ela' unaj u k'ubiko'ob ti' le múuch meyaj Junta de Gobierno.

U xóot' ts'íibil ts'o'ok u k'exel DOF 20-03-2014

II. U tsolnu'uktiko'ob le Junta de Gobierno, beey xan le máax jo'olbesik le Consejo, tu yóo'lal ba'axo'ob yaan yil yéetel u mina'antal beey xan u xu'ulsa'al le jumpáaykunajo'.

U xóot' ts'íibil ts'o'ok u k'exel DOF 20-03-2014

III. U ts'aatáantiko'ob le k'áatchi' ku beeta'al tio'ob tumeen le Junta de Gobierno wa tumeen le (x wa j)-jo'olpóopo', je'el bix u núukiko'ob wa u ya'aliko'ob ba'ax ku tukultiko'ob tu yóo'lal ba'ax ku k'áata'al tio'.

U xóot' ts'íibil ts'o'ok u k'exel DOF 20-03-2014

IV. U táakpajalo'ob tia'al u táakmuk'tiko'ob le meyajó'ob, nu'ukbesajo'ob, tuukul meyajó'ob yaan ba'ax u yil yéetel ma' u yantal yéetel u xu'ulsa'al le jumpáaykunajo'.

V. Ichilo'obe' u yéeyiko'ob uktúul máaxo'ob ku t'aan tu yóo'lalo' aktáan le Junta de Gobierno yéetel kun

U jo'op'éel noj jaajatsal

táakpajalo'ob ichil xan, ba'ale' tie' k'a'abet xan u
kaxta'al máaxo'ob ku p'áatal tu jeelo'ob k'iin ma' tu
béeytal le máax yáax yéeyabo', wa u suplentes.

U xóot' ts'íibil ts'ò'ok u k'è'exel DOF 20-03-2014

VI. Unaj u táakpajalo'ob ti' múuch'táambalilo'ob, cha'anil
wa eventos, tu'ux ku payalt'antbilob'ob tumeen le
Consejo, tia'al u tsikbalob'ob yéetel u láak' jmeyajo'ob
Mexico wa táanxel lu'umilob'ob, tu yóo'lal bix u
beetik u meyajo'ob, wa xan pèektsilob'ob tu yóo'lal
jumpáaykunaj;

U xóot' ts'íibil ts'ò'ok u k'è'exel DOF 20-03-2014

VII. Luk'sa'an.

U xóot' ts'íibil ts'ò'ok u luk'sa'al DOF 20-03-2014

VIII. Yéetel u láak' ba'alo'ob kun tusbeltil u beet tumeen
Estatuto Orgánico yéetel u láak' a'almajt'aano'ob.

U xóot' ts'íibil ts'ò'ok u k'è'exel DOF 20-03-2014

Artículo 35.- Le máaxo'ob kun táakbesik le Asamblea
Consultivao, óoxp'éel ja'ab kun yantal le kuuch tio'obo', ba'ale'
je'el u béeytal u ka' yéeyalo'ob tia'al u láak' óoxp'éel ja'abe', chéen
unaj u ts'aatáanta'al ba'ax ku jets'ik u Estatuto Orgánico tu
yóo'lal. Láalaj óoxp'éel ja'abe' unaj u k'è'exel kex kantúul ti' le
máaxo'ob táakbesiko'.

Le articuloa' ts'ò'ok u k'èxa'al DOF 20-03-2014

Artículo 36.- U tsolnu'ukilob'ob tia'al bix kun meyaj yéetel bix
ken u much'iluba meyaj le Asamblea Consultivao', yaan u
je'ets'el te tu Estatuto Orgánico.

Ba'ax unaj u yojéelta'al ti' u molayil
Consejo Nacional para Prevenir la Discriminación

Artículo 37.- Consejo unaj u ts'áik ba'ax k'a'abet ti' le Asamblea Consultiva, tia'al ka' béeyak u beetik u meyajo'obo'.

Uk jaatsil

Tia'al le múuch'meyajo'ob Órganos de Vigilancia

Jaatsil juts'a'an (ka'achile' U jo'op'éel Jaatsil) DOF 20-03-2014

Artículo 38.- Le Consejo yaan u yantal u Contraloría (máaxo'ob ilik bix u xupchajal taak'in), yéetel u Órgano de Control Interno (máaxo'ob kaláantik u toj bisa'al xuupil yéetel u meyajil kúuchil), le máaxo'ob ku jo'olintik le ka'ap'éel kúuchila', yaan u ts'aabal je'el bix jets'a'anil te'e a'almajt'aan Orgánica tia'al Administración Pública Federalo'.

U meyaj le múuch meyaj, órgano constitucional Autonomo tia'al u yila'al u nu'uka'an bisa'al u meyajil le Consejo, yaan u beetik tu juunal wa yéetel u yáantaj le Órgano Interno de Controlo' tie' Consejo, le ba'axo'ob yaan ba'ax u yil yéetel u jo'olbesaj wa ba'ax, u ch'úuktik u bin le meyaj je'ex unajo', u xak'altik bix u bin u beeta'al, le je'ela' jets'a'an ti' u beet, tumeen le u'amajt'aanil Organica tia'al Administración Pública Federal, chéen ba'ale' ma'unaj xan u yoksikubao' ichil meyaj ku beetik Auditoría Superior ti' u noj lu'umil Méxicoi.

U chíuka'an xóot' ts'tibil ts'o'ok u k'e'exel DOF 09-04-2012, 20-03-2014

Le múuch'meyaj Órgano de Vigilancia tia'al le Consejo, yaan u táakpajal juntúul Comisario Público, ba'ale', ti' le máax kun yéeybilo' unaj u yéeyaj u láak' juntúul ku beetik u meyaj k'iin ku mina'antal le yáaxo' (suplente), letio'obe' yaan u ts'aabalo' tumeen le órgano Constitucional Autónomo, le máax t ch'a'achi'itaj ka'analo', le máaxo'ob túun ku jo'olbesik le Órgano

U jo'op'éel noj jaajatsal

de Vigilanciao' yaan u beetik u meyajo'ob je'el bix jets'a'anil
tumeen le a'alamajt'aan yaan utia'ale'.

U chíuka'an xóot' ts'íibil ts'ò'ok u k'è'exel DOF 09-04-2012, 20-03-2014

Kéen beeta'ak múuchtáambalo'ob tumeen le Junta de
Gobierno, le Comisarióo yaan u bini', yéetel yaan xan u béeytal
u táakpajal yéetel u t'aani' beey xan yéetel u tuukuli'.

Artículo 39.- Le Comisarióo Público, yaan u beetik le meyajo'ob
ken k ch'a'achi'it te'e kabala':

- I. U yilik ka chímpolta'ak tu láakal ba'ax jets'a'an
tumeen a'almajt'aan, je'el bix xan le tsolnu'ukilo'ob
beeta'an yéetel ku ts'aabal k'ajóoltbil tia'al le
kúuchilo', tia'al bix unaj u beetik u meyajo'ob, wa
tia'al u láak' je'el ba'ax k'a'abete'.
- II. U ki'itbesiko'ob yéetel u ch'úuktiko'ob ka beeta'ak
tumeen le Consejo, chíikul tia'al u yila'al, yéetel tia'al
u p'i'isil u yóolo'ob tu súutukil u meyajo'ob, bix u
bin u meyajo'ob, u yich u meyajo'obo', u t'aak'inil, wa
chíika'an wa ma' u meyajo'ob ich kaaj,
- III. U ch'úuktiko'ob ka u k'ub tu p'iis k'iin, yéetel le k'iin
jets'a'an ti' le Consejo, péektsil k'áata'an tio', tu'ux
yaan ba'ax yil yéetel beka'aj taak'in ku ts'aabal tio',
yéetel beka'aj ku xupiko'obi';
- IV. Ku béeytal u k'áatiko'ob ti' le Junta de Gobierno wa
ti' u jo'olpóopil le Consejo, péektsil k'a'abet tia'al ka
béeyak u beetik u meyajo'ob, yéetel
- V. Yéetel, tu láakal u láak' ba'al yaan yil yéetel le kuuchil
yaan ti'obo', je'el bix xan le ba'axo'ob kun a'albilt ti'ob

Ba'ax unaj u yojéelta'al ti' u molayil
Consejo Nacional para Prevenir la Discriminación

tumeen le Órgano Constitucional Autónomo ti'al
nu'uka'an meyaj, chéen unaj u yokol ichil le meyaj
ku béeytal u beetiko'obo'.

U xóot' ts'íibil ts'ò'ok u k'è'exel DOF 09-04-2012, 20-03-2014

U Waxak Jaatsil

Ba'axo'ob jach k'a'abet u yojéelta'al.

Jaatsil juts'a'an (ka'achile' U Wakp'èel Jaats) DOF 20-03-2014

Artículo 40.- Le Consejo, tia'al bix kun tsóolil u aj meyajilo'obe', bix kun meyajé', bix kun u beet u meyajjo'ob yéetel bix kun jo'olbesbilo'obe' yaan u chímpoltik ba'ax jets'a'an te a'almaj't'ana', yéetel tu Estatuto Orgánico yo'olal bix u tukulta'an ku meyaj, ku meyaj yéetel bix ku kanáantbil le meyajjo'. Tia'al túune' je'el u béeytal u k'a'abetkúunsik le disposiciones generales yo'olal bix u meyaj le molayo', beycen yéetel tuláakal le máax ku meyaj yéetelo', ti'al u yúuchul kananbail, yéetel tuláakal le ba'ax u kbeet'al ti'al u meyaj tu beel ichilo'obo', je'el bix u jetsmil le a'almaj t'aan meyajtik le páatalilo'beeyxan le A'almaj t'aana'.

Artículo 41.- Ku p'a'atal tia'al u yil yéetel u ts'ò'oks chéen le Tribunales Federales, talamilo'obb tu'ux ku yantaj ba'ax u yil le Consejo.

U Bolon Jaatsil

Bix kun ilbil meyaj yéetel aj meyajjo'ob.

Jaatsil juts'a'an (ka'achile' U Ukp'èel Jaatsil) DOF 20-03-2014

Artículo 42.- Le bix ken u na'atubao tu yóo'lal meyaj yéetel ajmeyajo'obe', wa le múuch meyaj yéetel u ajmeyajo'obe', yaan u

U jo'op'éel noj jaajatsal

beetchajal ka'alikil tu chímpoltiko'ob u noj a'almajt'aanil meyaj,
tu jaatsil apartado A ti'le artículo 123 u Noj A'almajt'aanil u noj
lu'umil Méxicóo.